

VEDIC ARITHMETIC

Section - 8

Gyan Vigyan Yoga

ज्ञान विज्ञान योग

Lesson -23 Exercise of First Rendering of Text

Phase II (Shalokas 4,5,6,7) and

Phase III (Shalokas 8,9,10,11)

Contents

- (0) Introductory**
 - (1) Phase II (Shalokas 4,5,6,7)**
 - (2) TCV Table of Words Formulations of
Second Phase Text**
 - (3) Exercise**
 - (4) Phase III (Shalokas 8,9,10,11)**
 - (5) Table of 14 Pairs of Inner features words
Formulation**
 - (6) Exercise**
-

Introductory

Present Lesson aims to pose an exercise as to the way, first rendering steps are to be attempted. Here, it is being mentioned in respect of Phase II (Shalokas 4,5,6,7) and Phase III (Shalokas 8,9,10,11).

Phase II (Shalokas 4,5,6,7)

Second Phase : Shalokas 4, 5, 6, 7

Quadruple values (4,5,6,7) are parallel with four folds of H₆.

Shaloka – 4

भूमिरापोऽनलो वायुः खं मनो बुद्धिरेव च ।
अहंकार इतीयं मे भिन्ना प्रकृतिरष्टधा ॥४॥

भूमि:	आप:	अनल:	वायु:	खम्	मनः	बुद्धिः	एव	च ।
अहंकारः	इति	इयम्	मे	भिन्ना	प्रकृतिः	अष्टधा ॥४॥		

Shaloka – 5

अपरेयमितस्त्वन्यां प्रकृतिं विद्धि मे पराम् ।
जीवभूतां महाबाहो ययेदं धार्यते जगत् ॥५॥

अपरा	इयम्	इतः	तु	अनश्याम्	प्रकृतिम्	विद्धि	मे	पराम् ।
जीवभूताम्	महाबाहो	यया	इदम्	धार्यते	जगत् ॥५॥			

Shaloka – 6

एतद्योनीनि भूतानि सर्वाणीत्युपधारय ।
अहं कृत्स्नस्य जगतः प्रभवः प्रलयस्तथा ॥६॥

एतद्योनीनि	भूतानि	सर्वाणी	इति	उपधारय ।	
अहम्	कृत्स्नस्य	जगतः	प्रभवः	प्रलयः	तथा ॥६॥

Shaloka – 7

मत्तः परतंर नान्यत् किञ्चिददस्ति धनञ्जय ।
मयि सर्वमिंद प्रोतं मणिगणा इव ॥७॥

मत्तः	परतरम्	न	अन्यत्	किञ्चित्	अस्ति	धनञ्जय ।
मयि	सर्वम्	इदम्	प्रोतम्	सूत्रे	मणिगणाः	इव ॥७॥

TCV Table of Words Formulations of Second Phase Text

Eight Fold Nature 1st Phase Table			
C0 S.N.	C1 Fold	C2 TCV	C3 Total
1	भूमि	25	25
2	आप	8	33
3	अनल	16	49
4	वायु	13	62
5	खम्	12	74
6	मन	19	93
7	बुद्धि	25	118
8	अहंकार	23	141

Eight Fold Nature 2nd Phase Table			
C0 S.N.	C1 Fold	C2 TCV	C3 Total
9	चित	13	141+13= 144= 77+77

Exercise

In the light of the above, and further in the light of TCV Dictionary and Sathapatya of TCV values tables of previous lessons 21, one shall attempt to reach at first rendering of text of Shalokas 4,5,6,7.

Third Phase : Shalokas 8, 9, 10, 11

Quadruple values (8,9,10,11) are parallel with four folds of H₁₀.

Shaloka – 8

रसोऽहमप्सु कौन्तेय प्रभास्मि शशिसूर्ययोः।
प्रणवः सर्ववेदेषु शब्दः खे पौरुषं नृषु ॥८॥

रसः	अहम्	अप्सु	कौन्तेय	प्रभा	अस्मि	शशिसूर्ययोः।
-----	------	-------	---------	-------	-------	--------------

प्रणवः	सर्ववेदेषु	शब्दः	खे	पौरुषम्	नृषु ॥८॥	
--------	------------	-------	----	---------	----------	--

Shaloka – 9

पुण्यो गन्धः पृथिव्यां च तेजश्चास्मि विभावसौ ।
जीवनं सर्वभूतेषु पतश्चास्मि तपस्विषु ॥६॥

पुण्यः	गन्धः	पृथिव्याम्	च	तेजः	च	अस्मि	विभावसौ ।
जीवनम्	सर्वभूतेषु	तप	च	अस्मि	तपस्विषु	॥६॥	

Shaloka – 10

बीजं मां सर्वभूतानां विद्धि पार्थ सनातनम् ।
बुद्धिबुद्धिमतामस्मि तेजस्तेजस्विनामहम् ॥१०॥

बीजम्	माम्	सर्वभूतानाम्	विद्धि	पार्थ	सनातनम् ।	
बुद्धिः	बुद्धिमताम्	अस्मि	तेजः	तेजस्विनाम्	अहम् ॥१०॥	

Shaloka – 11

बलं बलवतां चाहं कामरागविवर्जितम् ।
धर्माविरुद्धो भूतेषु कामोऽस्मि भरतर्षभ ॥११॥

बलम्	बलवताम्	च	अहम्	कामरागविवर्जितम् ।
धर्माविरुद्धः	भूतेषु	कामः	अस्मि	भरतर्षभ ॥११॥

Table of 14 Pairs of Inner features words Formulations

Inner Features Table

C2 the inner features of C1

C0 S.N.	C1	C2
1	आप	रस
2	शशि सूर्य	प्रभा
3	वेद	प्रणवः
4	खम्	शब्द
5	नृषु	पौरुषम्
6	पृथिवि	गन्ध
7	अग्नि	तेज
8	भूत	जीवन
9	तपस्वि	तप
10	सनातन	बीज
11	बुद्धिमान	बुद्धि
12	तेजस्वि	तेज
13	बलवान्	बल
14	भूत	काम

Exercise

In the light of the above, and further in the light of TCV Dictionary and Sathapatya of TCV values tables of previous lessons 21, one shall attempt to reach at first rendering of text of Shalokas 8,9,10,11.
